

Sterke fellesskap gir frihet til alle

Taler

Jonas Gahr Støre

Dato

4 april 2019

Sted

Folkets hus, Oslo

Omstendigheter

Arbeiderpartiets landsmøte

1 [Langvarig applaus]

Tusen takk!

5 [Applaus]

Takk, takk, alle sammen!

Hva er det egentlig som betyr noe?

10

Når jeg tenker på det spørsmålet, så er det første jeg vil svare: de jeg er glad i, de som virkelig betyr noe for meg. Og da kommer jeg fort til familien, de som betyr aller mest for meg.

15 Og det som preger meg mest i mitt liv nå, det er forholdet til moren min.

På landsmøtet for to år siden fortalte jeg om far på sykehjem i livet hans der, opplevelsen han hadde på det siste. Far er gått bort, men mor er på sykehjem på femte året.

20

Og sammen med tusenvis av andre i dette landet, lever mor med demens. Og det er veldig vondt -- det er vondt for mor -- tror jeg, fortsatt i og det er vondt for oss pårørende. Dette er en situasjon som jeg vet mange kjenner på og har delt. Vi som er i familien, forsøker å gjøre det vi kan. Vi trøster hverandre, og vi besøker og trøster mor, og vi tror det har en betydning.

25

Aller best er det når jeg er hos mor, og Albert ringer i han er tre og et halvt år i

30 på face time. Hun skjønner ikke helt hva en smarttelefon er, men når hun ser det barneansiktet, så blir det et smil.

Men vi i familien kan ikke gi mor trygghet. Det er for mye for oss. Og da er det et annet fellesskap som er større, som trår til. Velferdsstaten virker. Mor er på Kathinka Guldbergs sykehjem oppe på Lovisenberg, og der er hun trygg. Og vi
35 er trygge. Hun blir tatt godt vare på, og det er veldig flott å se.

Og så vil jeg dele med dere historien om et annet fellesskap, og det er et gladere fellesskap. Det er noe jeg opplevde i fjor og som har gjort veldig inntrykk på meg. Det var et besøk til Bergen -- det gjør jo alltid inntrykk -- [latter] -- men der
40 spilte Roger Valhammer og jeg fotball med gatelaget til Brann. Og det er et forballag som trener og spiller kamper og drar på turneringer -- men det er altså et lag som ikke akkurat er som alle andre lag.

Dette er karer som har bøyd ryggen, men som nå kan rette seg opp. Fotball har
45 gitt dem en ny hverdag. Det karer som kommer fra rus og mange typer skråplan, men de erfarer nå seiersrus er mye bedre enn annen rus.

Og det fellesskapet som er i det gatelaget, det føler du når du er der. Jeg følte det i alle fall veldig sterkt, særlig da jeg var alene med keeper. Disse to guttene her,
50 Kai og Kim [bilde på skjerm], de er keepere begge to -- og det er dårlig erfaring å treffe han ene når du kommer løpende [latter], og det er ikke bra å havne underst, for å si det sånn. Da jeg lå der, sa han til meg: «Denne taklingen var sportslig, ikke politisk» [latter]. Men på vei ut i garderoben etterpå hørte jeg en som sa: «Du, han Støre, han er bedre på ski enn i fotball» -- og det kan hende
55 han har rett i det.

Etterpå dro Roger og jeg på brakka, hvor vi spiste lunsj og hadde kaffe og preiket. Det var utrolig herlig å kjenne det fellesskapet som var der.

60 En av dem fortalte meg at han hadde ikke vært i live, han, uten dette laget. Og de fortalte at hvis [noen] ikke kom på trening, sa ble de etterlyst, og hentet. Og en annen sa at etter at han begynte å spille fotball på dette laget, kunne han besøke ungene sine igjen.

65 Det er jo sterkt.

70 Så, dere : for meg er dette to historier om små og store fellesskap. Det viktige i mitt liv nå, er forholdet jeg har til moren min, Unni : i det lille fellesskapet gjør vi det beste ut av det : men det store fellesskapet stiller opp og gjør oss trygge.

75 Og gatelaget er et fellesskap som de gutta går til og får verdighet av -- de kan rette ryggen : men det er et stort fellesskap bak det òg. Fotballklubben Brann har tatt ansvar og stilt opp, [sammen med] kommunen, en del bedrifter -- og la meg nevne Erlend Hanstveit, som er tidligere Brannspiller, proff: Han trener dette laget -- og gir dem verdighet.

80 Og jeg tenker at det de sier der, på gatelaget til Brann : at det er ikke meg, men oss : det er ikke jeg, men vi : det gjelder egentlig for oss.

Jeg vet at det gatelaget, det sitter og ser på dette landsmøtet nå. Kan vi ikke, herfra, sende dem en skikkelig applaus?

85 [Jubel, applaus]

Dere,

Det er sånn vi vil ha det.

90 Gode fellesskap -- små og store.

De kjemper vi for!

95 Vi samles derfor på dette landsmøte til kamp for sterkere fellesskap og trygghet og frihet for alle!

Til kamp mot ulikhet og mot urettferdighet.

100 Stå på der fellesskapene kan styrkes.

Stå imot der fellesskapene trues.

Det er vår tids samfunnskamp.

105 Det er vår kamp.

Velkommen til landsmøte i Arbeiderpartiet!

- 110 Når foreldres utdanning har så mye å si for hvordan barna klarer seg på skolen, så er det ikke fordi ungene gjør noe feil.

Da er det fellesskapet som ikke er sterkt nok.

- 115 Når så mange flere unge har psykiske problemer, da er det ikke de som er svake og må ta seg sammen.

Da er det fellesskapet som ikke er sterkt nok.

120

Når en som vokser opp på Oslo øst lever åtte år kortere enn en som vokser opp på andre siden av byen, skyldes det ikke noe i vannet.

- 125 Da er det fellesskapet som ikke er sterkt nok.

Når flere unge med innvandrerbakgrunn opplever mer diskriminering enn foreldrene deres, er det ikke de som er hårsåre.

- 130 Da er det fellesskapet som ikke er sterkt nok.

Og når kvinner fortsatt tjener mindre enn menn og møter hindringer i livet vi menn knapt ser.

- 135 Da er det ikke kvinnene det er noe galt med.

Da er det fellesskapet som ikke er sterkt nok!

Vi trenger politikk som gjør forskjellene i samfunnet mindre ; ikke større!

140

Vi trenger ikke høyrepolitikk, vi trenger sterkere fellesskap.

Når pensjonistene de siste fire årene har fått dårligere råd.

Når tre av ti familier har fått mindre å betale regninger med siden 2013.

Når de rikeste samtidig får milliarder i skattelettelse.

150 Når renholdere i Forsvaret -- eldre kvinner med slitne rygger -- må gå rettens vei
for å beholde en beskeden pensjon.

Og når tusenvis av mennesker mister arbeidsavklaringspengene sine over natten
og må få sosialhjelp.

155

Da sier Arbeiderpartiet i fra!

Sånn vil vi ikke ha det i Norge!

160 [Applaus]

For det er bare sterke fellesskap som gir like muligheter.

Det er bare sterke fellesskap som gir frihet til alle.

165

Det er bare sterke fellesskap som gir et rettferdig samfunn.

Derfor går Arbeiderpartiet til valg 9. september på sterkere fellesskap!

170 [Applaus]

Kjære landsmøte,

I arbeidslivet skal alle ha en god lønn og en pensjon å leve av.

175

Det er fellesskapets ansvar.

Men dere, på Coop OBS på Lagunen Storsenter i Bergen jobber Christel
Eilertsen.

180

Hun sitter i kassa, rydder varer, hjelper kundene.

Jeg møtte en blid ung kvinne som skryter av kollegene sine og trives på jobben.

185

Men hun jobbet bare 60 prosent.

Og fikk derfor bare 60 prosent av en lønn som ikke er all verden.

190

Men pensjon fra den første krona hun tjener, det får hun ikke.

Hun -- og én million andre nordmenn, de fleste kvinner på deltid -- får bare opptjene pensjon etter at de har tjent 100.000 kroner.

195

De er ofre for en historisk urettferdighet i pensjonssystemet.

Kjære landsmøte,

Denne uretten må vi rette opp!

200

[Applaus]

Hva er svaret fra NHO? Høyre? Frp? Venstre? KrF?

205

Hakke råd.

25 milliarder kroner i skattelett -- da har de råd.

Ny fregatt -- da vil de bryte handlingsregelen.

210

Men en skikkelig og rettferdig pensjon for Christel.

Da har vi ikke råd!

215

Sånn kan vi ikke ha det!

Denne uretten må vi rette opp!

[Applaus]

220

I arbeidslivet trenger vi sterkere fellesskap så alle blir behandlet skikkelig på jobb.

225 Ta Mats Rolfsen.

En tidligere norgesmester i bryting.

Og en av de tjuefire som har gått til søksmål mot Aleris.

230

Mats jobbet på en institusjon hvor de tar vare på sårbare unge mennesker.

Men for Aleris var han bare en innleid konsulent.

235

Uten forsikring, uten overtidsbetaling, uten rettigheter.

Mats fortalte meg at han var på jobb i opptil tre døgn i strekk, tre døgn uten et sted å sove.

240

Ett døgn -- det gikk, sa Mats, som tåler mer enn de fleste.

Men tre -- det klarer ingen.

Så Mats pleide å sette en lenestol i bunnen av trappa om natten.

245

Da fikk han hvile litt.

Da gjorde det ikke så mye om han duppet av.

250

Som han sa: Han ville jo våkne hvis noen prøvde å klatre over ham.

Dette skjer i Norge i dag.

255

Mette og dere i Fagforbundet, dette er vår velferdsstat -- satt bort på anbud til et internasjonalt storkonsern som betaler minimalt i skatt og som håver inn store utbytter til noen av USAs rikeste menn.

Det er så urettferdig.

260

Det er så galt.

Sånn skal vi ikke ha det i norsk arbeidsliv!

265 [Applaus]

Jeg vet at dommen i rettssaken mot Aleris ikke har falt.

Men den politiske dommen kan skrives her og nå.

270

Dette er resultatet av høyreregjeringens politikk.

Resultatet av å redusere antall stillinger i Arbeidstilsynet.

275

Resultatet av å gjøre det dyrere hvert år å være organisert.

Resultatet av å stemme nei når vi i Stortinget foreslår 30 tiltak for å bekjempe sosial dumping.

280

Resultatet av å slepe beina etter seg når vi skal innføre strengere regler for innleie.

Dette er resultatet av høyreregjeringens politikk!

285

Husk: Da vi i fjor fikk flertall for å begrense bruken av innleid arbeidskraft, da kalte Erna Solberg det for sitt største politiske nederlag det året!

Litt bedre orden for dem som jobber i utsatte bransjer; det er det største nederlaget for høyreregjeringen.

290

Kjære landsmøte,

Det sier sitt!

295

Det går ikke an!

Denne politikken vil vi endre!

300 [Applaus]

Historier som den Mats forteller, er resultat av politikk.

305 Resultat av at bemanningsbransjen og kommersielle aktører i arbeidslivet heies frem på alle samfunnsområder.

Ikke bare i byggebransjen.

310 Også i sykehusene.

I eldreomsorgen.

I Forsvaret.

315

I jernbanesektoren.

Og på alle disse områdene kjemper vi imot.

320 Vi vil ikke ha det sånn i norsk arbeidsliv!

I våre kommuner viser vi at Norge kan bedre.

Våre kommuner setter en stopper for privatiseringspolitikken.

325

Våre kommuner viser at fellesskapet kan stille opp mer, ikke mindre, for arbeidsfolk.

Dere i kommunene er et så viktig forsvarsverk mot høyrepolitikk!

330

[Applaus]

I Bergen jobber Harald og Marte og vårt byråd for at alle -- alle -- nye stillinger som lyses ut i helse- og omsorgssektoren i kommunen, er hele stillinger og faste stillinger.

335

I Telemark bruker alle våre kommuner innkjøpsmakten til å stille krav om faste stillinger og lærlingplasser i en innsats som er så bra at den har fått et eget navn:

Skien modellen.

[Applaus]

345 Men betyr det noe da -- for folk?

[Film: Skien modellen.]

350 I Malvik følger vår ordfører, Ingrid, opp hver eneste måned for å være sikker på
at andelen hele, faste stillinger i eldreomsorgen går opp.

Og da gjør den det. Går opp.

Men betyr det noe da -- for folk?

355

[Film: Malvik.]

Så dere, er du mot midlertidighet og utrygghet i arbeidslivet, er det beste svaret
en ordfører fra Arbeiderpartiet!

360

[Applaus]

Er du for hele, faste stillinger i arbeidslivet, er det beste svaret en ordfører fra
Arbeiderpartiet!

365

[Applaus]

Hele, faste stillinger.

370 Folkens, det er dette valget 9. september i år handler om!

[Applaus]

375 I arbeidslivet -- ja, jeg vil si i livene våre -- har det skjedd noe annet viktig det siste
året.

MeToo.

380 Også det en kamp for frihet, mot maktmisbruk og urettferdighet.

Kvinner fant mot til å stå frem.

Og gjennom det endret de samfunnet.

385

Og de endret oss.

Da også vi fikk saker og varsler i vinter, var det tøft.

390

Dere vet hvorfor.

Men det var -- og er -- et nytt, stort fremskritt for likestillingen.

395

Vi stod -- og skal alltid stå -- på riktig side av det tidsskillet som MeToo er for kvinner og for likestilling.

[Applaus]

400

Kvinnens stemmerett.

Selvbestemt abort.

Likestillingsloven.

405

Din historiske kvinneregjering, Gro.

Pappaperm.

410

At homofile kan gifte seg.

Full barnehagedekning.

Dere, det er alltid Arbeiderpartiet som går i front for likestilling.

415

Er du her, Gro?

[Jubel, langvarig applaus]

420

Takk til deg og alle dere kvinner som har vist vei!

Vi går fremover i likestillingspolitikken!

425

Hvor går høyreregjeringen?

Den går bakover.

430

Vel, akkurat når det gjelder Høyre og pappapermen er det jammen ikke lett å forstå hvor de går.

I 2013 ville de avvikle pappapermen.

435

Så, i regjering, ville de bare redusere den.

Så økte de den med en uke og nå vil de avvikle igjen!

De vingler så mye at selv pappaer kjenner morgenkvalme!

440

[Latter, applaus]

Men da Erna Solbergs egen posisjon som statsminister var truet i høst, da var hun villig til å ofre kvinners rett til selvbestemt abort.

445

Forhandle bort historiske fremskritt, kjempet frem av norske kvinner gjennom tiår.

Og hva endte dette spillet om makt med?

450

Jo, en vetorett til KrF i alle spørsmål om bioteknologi.

Nei til eggdonasjon.

Nei til tidlig ultralyd.

455

Kvinner skal nektes informasjon om sin egen kropp.

460 Nektes informasjon, nektes frihet, fordi de kan komme til å ta valg Høyre og KrF ikke liker!

Dette skjer i 2019!

465 Dere, Arbeiderpartiet er garantisten for at kvinner skal få bestemme selv!

[Applaus]

470 Så, Erna Solberg, hvis du absolutt vil tilbake til 60-tallet ? sett på en Beatles-plate. Jeg forslår Yesterday.

[Latter]

Sterkere fellesskap er sterkere velferd.

475 Vi er stolte av den norske velferdsstaten.

Et skikkelig spleiselag -- alle betaler inn og alle får tilbake velferdstjenester, stadig bedre, til for alle.

480 Hva med Høyre?

De sier: «Tiden for store velferdsreformer er over».

485 Og der holder de det de lover!

På seks år har høyreregjeringen ikke levert en eneste stor velferdsreform.

Men dere, i våre kommuner er jobben ikke over.

490 I våre fylker er jobben ikke over.

Se til Ålesund. Flere lærere i fellesskolen gir barn som sliter med å lese, skrive eller regne tidligere hjelp og bedre hjelp.

495 Se på Oslo. En moderat eiendomsskatt har gitt flere ansatte i hjemmetjenesten

som kan hjelpe eldre til å komme seg ut -- gå på kino, handle i butikken, treffe venner.

500 Men betyr det noe da, for folk?

[Film: aktivitetstime.]

[Applaus]

505

Se til Bodø. Gratis trygghetsalarm til alle eldre som trenger det -- mot borgerlige stemmer --

510

men god sosialdemokratisk politikk slik at alle som vil bo hjemme, kan gjøre det, noen uker, noen måneder, noen år til.

Men betyr det noe da, for folk?

[Film: trygghetsalarm.]

515

[Applaus]

Dere,

520

Jeg blir så stolt av dere.

Jeg blir så stolt av det dere får til ute i kommunene våre.

Jeg bare lengter etter valgkampen hvor vi kan vise dere frem.

525

Dere, kjære lokalpolitikere, fortjener en varm applaus!

[Applaus]

530

Velferd vil stå helt sentralt i valget til høsten.

Det blir det aller viktigste for oss.

For i velferdspolitikken ser vi jo nå høyresidas sanne ansikt.

Lavere ambisjoner: Tiden for store velferdsløft er over.

Privatisering for å gjøre alt billigst mulig.

540

Og behovsprøving slik at velferden blir tilgjengelig for færre.

Gratis kjernetid i barnehagen -- men bare hvis du er fattig nok.

545

Gratis kjernetid i SFO -- men bare hvis du er fattig nok.

Men dere, gode velferdstjenester for alle er faktisk bra for alle!

Bra for folk flest. Hverdagen blir lettere og fellesskapet sterkere.

550

Bra for de med dårlig råd. De slipper stigma, slipper å miste gratis SFO bare fordi mamma eller pappa har fått seg en jobb som betaler litt mer enn trygda.

Og bra for de som har mest fra før, som også får ta del i et samfunn med høyere vekst og høyere tillit.

555

Kjære landsmøte,

Derfor går vi til valg 9. september for å gjøre velferden bedre -- for alle!

560

[Applaus]

La meg gi ett eksempel på hva det betyr:

565

Mat.

Det er jo absurd at de vi bryr oss mest om, de vi bekymrer oss mest for:

Ungene våre når de er på skolen.

570

Foreldrene våre når de blir gamle.

De skal spise dårligst.

De skal få den kjipeste maten.

Altfor mange av ungene våre spiser ikke frokost eller matpakke på skolen.

580 Altfor mange av våre eldre får lunken mat fra store bøtter som har reist langt.

Den tida må være forbi!

[Applaus]

Og den er forbi i mange av våre kommuner!

Ta Hilde i Nittedal, min helt.

590 Hun lovet velgerne å ta kjøkkenet tilbake til sykehjemmet.

Eller Ola i Rennebu ; er du her?

595 På sykehjemmet hans lager kjøkkensjef Roy og kokkene hans mat som om de jobbet på restaurant.

Jeg har spist begge steder.

Hjemmebakt brød på sykehjemmet i Nittedal.

Gulrotsuppe med ingefær og koriander på sykehjemmet i Rennebu.

Det blir ikke så bra mat fordi det skal være billigst mulig.

605 Det handler om å betale inn i fellesskapet.

Kommuneøkonomi.

Og ja, noen steder, om nødvendig -- eiendomsskatt.

Og jeg synes det er talende, dere, at Sylvi Listhaug kom på besøk til Nittedal og kåret maten der til landets beste.

615 Men det ble faktisk sånn fordi ordføreren var fra Arbeiderpartiet.

Det ble sånn fordi innbyggerne spleiset på kjøkkenet gjennom en moderat eiendomsskatt.

620 Frp er mot begge deler, både Arbeiderpartiet og eiendomsskatten.

Men å komme med ros og blomster når maten er satt frem på dekket bord.

Da stiller Frp opp!

625

[Applaus]

Sterke fellesskap gir god velferd og trygghet for alle.

630 Men sterke fellesskap gir også tilhørighet.

Noe å være en del av, noen å være sammen med, som gatelaget til Brann.

Så mye av vår politikk investerer derfor i fellesarenaene i livene våre.

635

Noe av det beste med samfunnet vårt er jo at vi sender ungene våre i den samme barnehagen.

På den samme skolen.

640

På den samme skolefritidsordningen.

Frivilligheten -- fotballen, kirken, kulturen -- er steder hvor vi blir kjent med hverandre og kommer hverandre nærmere.

645

Og dere, kombinasjonen av stram økonomi for fellesskapet og privatisering er en giftig blanding.

650 Når vanlige folk i sin hverdag opplever at fellesskapets tilbud ikke holder tritt samtidig som private aktører heies frem, da får vi en todelt skole, et todelt helsevesen, en todelt eldreomsorg.

Et todelt Norge.

655

Da glir vi fra hverandre.

Da svekkes fellesskapet.

660

Kjære landsmøte,

Dit vil ikke vi!

[Applaus]

665

Derfor sier vi nei til privatisering av fellesskolen.

Derfor satser vi på kultur.

670

På fritidsklubber som er åpne om kveldene.

På utstyr til alle unger som vil drive med idrett.

Derfor investerer vi i stadig nye fellesarenaer tilgjengelig for alle.

675

Som SFO, eller AKS.

Turn, dans, lekser, høytlesing.

680

Et sted for lek og læring -- ikke oppbevaring!

En arena som bør være til for alle.

For oss må det være et mål at SFO blir en fellesarena hvor ingen barn skal stå utenfor.

685

Ingen seksåring skal måtte gå hjem alene fordi mamma og pappa ikke har råd til SFO.

690

Vårt mål er derfor ett SFO for alle, billigere og bedre!

[Applaus]

695 Det skal koste mindre for alle å sende barna på SFO.

Vi vil sørge for det gjennom å gi de minste barna gratis deltidsplass eller innføre makspris.

700 Det er kamp mot ulikhet i praksis, dere!

Gode venner, den regninga kan og bør fellesskapet ta!;

[Applaus]

705

Og dere,

La meg bare kort si det jeg har sagt klart og tydelig før:

710 Sterke fellesskap og gode fellesarenaer handler også om innvandring og integrering.

Ukontrollert innvandring og dårlig integrering svekker fellesskapet.

715 Kontrollert innvandring og god integrering styrker det.

Derfor er arbeidet til Masud og migrasjonsutvalget så viktig.

En politikk solid forankret i våre verdier og internasjonale forpliktelser.

720

En politikk hvor vi tar vårt ansvar for mennesker på flukt -- og sikrer kontroll og en god integrering i Norge.

[Applaus]

725

Sterke fellesskap betyr trygghet for alle.

For noen uker siden var jeg i Molde og drakk kaffe med tillitsvalgte i politiet.

Flotte politifolk.

Fortvilte politifolk.

735 Fortvilte fordi de ikke har tid og penger og bemanning til å etterforske alvorlig kriminalitet.

Noe av det sterkeste for meg det siste året har vært historiene til ofre som venter og venter på et politi som har blitt fjernere og fjernere fra folk.

740

Ofre for grov kriminalitet som venter på å få anmeldt saken.

Som venter på å få etterforsket saken.

745 Som venter på dom i saken.

Som fortviler over sår som ikke får gro fordi de må vente i flere år før de kan gå videre i livet.

750 Dere,

Frp-køene går nå på tilliten løs.

Frp-køene går nå på rettssikkerheten løs fordi politiet ikke er der for folk.

755

Nær der folk bor.

Når de har opplevd noe som virkelig gjør livet utrygt.

760 Månen til mangel på styring av justissektoren, har Norge aldri sett.

[Applaus]

Syv justisministre på seks år.

765

8 av 10 av politiets egne ansatte har mistet troen på en politireform som er gjennomført stikk i strid med det vi ble enige om.

770 Det er virkelig ikke gjennomføringskraft.

Det er virkelig å svikte som fellesskap.

Sånn styrer man ikke et land!

775

[Applaus]

Så til Erna Solberg har jeg lyst til å si:

780 «Handlekraft»?

«Gjennomføringskraft»?

Jeg ville ikke brukt de ordene!

785

[Applaus]

Kjære landsmøte,

790 Sterke fellesskap gjør hverdagen til folk bedre.

Pensjon fra første krone.

Et måltid å samle seg rundt for alle skolebarn.

795

Gratis kjernetid i SFO.

Lukten av hjemmebakket brød på fellesskapets sykehjem.

800 Politi der du bor -- trygghet for alle, i hele landet.

Det er utstrakte hender fra fellesskapet som rører ved folks liv, ved hverdagen vår.

805 Men sterke fellesskap gjør oss i stand til enda mer.

Fellesskap for oss har alltid handlet om velferd og trygghet, men like mye om

arbeidsplasser og verdiskaping og naturen vår.

810

Kilde
www.arbeiderpartiet.no

URI
<https://www.virksommeord.no/tale/sterke-fellesskap-gir-frihet-til-alle>

815

820

825

830

835

840

845